5K - Filozofija

Načrt učnih enot:
Učna enota: Kritika Heglu in idealizmu
Vsebine: Marx. Socialisti in anarhisti. Soren Kierkegaard, Arthur Schopenhauer
Časovna razporeditev: september in oktober
Pričakovani učni rezultati: Dijaki so sposobni prebrati in razumeti daljša filozofska besedila, članke in govore, primerne za njihovo razvojno stopnjo. Sposobni so uskladiti na novo pridobljeno znanje s tem, kar so predelali v teku dotedanjega šolanja; poskusijo najti povezave med aktualnostjo, lastno izkušnjo in različnimi filozofskimi pogledi na svet.
Minimalni standardi: Dijaki so usvojili potrebno besedišče, predelali vsebino in usvojili osnovne pojme; vpeljali so raznolike učne prakse, ki pripomorejo k učinkoviti porabi časa, zmanjšanju frustracije in trajnejšemu pomnjenju ter ustvarili medpredmetne povezave.
Dokazi o doseženem znanju: Dokaz o doseženem znanju, spretnostih in kompetencah lahko nudijo spraševanja, pisna preverjanja, predstavitve, delo po skupinah, laboratorijsko delo ali ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.

Učna enota: Teorije o evoluciji in Pozitivizem
Vsebine: Darwin, Spencer, Ardigò, vpliv na filozofijo in javno mnenje. Comte, pozitivizem in njegov dolgoročni vpliv.
Časovna razporeditev: oktober, 4 ure
Pričakovani učni rezultati: Dijaki so sposobni prebrati in razumeti daljša filozofska besedila, članke in govore, primerne za njihovo razvojno stopnjo. Sposobni so uskladiti na novo pridobljeno znanje s tem, kar so predelali v teku dotedanjega šolanja; poskusijo najti povezave med aktualnostjo, lastno izkušnjo in različnimi filozofskimi pogledi na svet.
Minimalni standardi: Dijaki so usvojili potrebno besedišče, predelali vsebino in usvojili osnovne pojme; vpeljali so raznolike učne prakse, ki pripomorejo k učinkoviti porabi časa, zmanjšanju frustracije in trajnejšemu pomnjenju ter ustvarili medpredmetne povezave.
Dokazi o doseženem znanju: Dokaz o doseženem znanju, spretnostih in kompetencah lahko nudijo spraševanja, pisna preverjanja, predstavitve, delo po skupinah, laboratorijsko delo ali ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.

Učna enota: Kriza pozitivistične in materialistične miselnosti
Vsebine: Nietzsche: prevrednotenje vseh vrednot, nadčlovek, metamorfoze, večni povratek. Freud in Jung, psihoanaliza in njen vpliv na filozofijo. Bergson, élan vital, čas življenja in spiritualizem.
Časovna razporeditev: november in december
Pričakovani učni rezultati: Dijaki so sposobni prebrati in razumeti daljša filozofska besedila, članke in govore, primerne za njihovo razvojno stopnjo. Sposobni so uskladiti na novo pridobljeno znanje s tem, kar so predelali v teku dotedanjega šolanja; poskusijo najti povezave med aktualnostjo, lastno izkušnjo in različnimi filozofskimi pogledi na svet.
Minimalni standardi: Dijaki so usvojili potrebno besedišče, predelali vsebino in usvojili osnovne pojme; vpeljali so raznolike učne prakse, ki pripomorejo k učinkoviti porabi časa, zmanjšanju frustracije in trajnejšemu pomnjenju ter ustvarili medpredmetne povezave.
Dokazi o doseženem znanju: Dokaz o doseženem znanju, spretnostih in kompetencah lahko nudijo spraševanja, pisna preverjanja, predstavitve, delo po skupinah, laboratorijsko delo ali

ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.

Učna enota: Ameriški pragmativizem
Vsebine: C.S. Peirce, W.James, J.Dewey.
Časovna razporeditev: januar
Pričakovani učni rezultati: Dijaki so sposobni prebrati in razumeti daljša filozofska besedila, članke in govore, primerne za njihovo razvojno stopnjo. Sposobni so uskladiti na novo pridobljeno znanje s tem, kar so predelali v teku dotedanjega šolanja; poskusijo najti povezave med aktualnostjo, lastno izkušnjo in različnimi filozofskimi pogledi na svet.
Minimalni standardi: Dijaki so usvojili potrebno besedišče, predelali vsebino in usvojili osnovne pojme; vpeljali so raznolike učne prakse, ki pripomorejo k učinkoviti porabi časa, zmanjšanju frustracije in trajnejšemu pomnjenju ter ustvarili medpredmetne povezave.
Dokazi o doseženem znanju: Dokaz o doseženem znanju, spretnostih in kompetencah lahko nudijo spraševanja, pisna preverjanja, predstavitve, delo po skupinah, laboratorijsko delo ali ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.

Učna enota: Italijanski novoidealizem
Vsebine: Benedetto Croce in Giovanni Gentile, njuna antitetična odnosa do fašizma (Manifesto degli intellettuali fascisti, Manif. int. antifascisti) ter šolska reforma.
Časovna razporeditev: januar
Pričakovani učni rezultati: Dijaki so sposobni prebrati in razumeti daljša filozofska besedila, članke in govore, primerne za njihovo razvojno stopnjo. Sposobni so uskladiti na novo pridobljeno znanje s tem, kar so predelali v teku dotedanjega šolanja; poskusijo najti povezave med aktualnostjo, lastno izkušnjo in različnimi filozofskimi pogledi na svet.
Minimalni standardi: Dijaki so usvojili potrebno besedišče, predelali vsebino in usvojili osnovne pojme; vpeljali so raznolike učne prakse, ki pripomorejo k učinkoviti porabi časa, zmanjšanju frustracije in trajnejšemu pomnjenju ter ustvarili medpredmetne povezave.
Dokazi o doseženem znanju: Dokaz o doseženem znanju, spretnostih in kompetencah lahko nudijo spraševanja, pisna preverjanja, predstavitve, delo po skupinah, laboratorijsko delo ali ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.
Učna enota: Wittgenstein in analitična filozofija.
Časovna razporeditev: januar

Učna enota: Eksistencializem
Vsebine: Husserl in fenomenologija. Jaspers in uvod v eksistencializem ter pojem človeškosti kot tubiti (Dasein). Eksistencializem: Martin Heidegger in vprašanje o načinu iskanja biti; Bit in Čas. Jean-Paul Sartre, pojem gnusa in pojem človekove zavesti kot praznine, Bit in Nič, filozofov politični pogled. Albert Camus, absurd človekove eksistence.
Časovna razporeditev: februar in marec
Pričakovani učni rezultati: Dijaki so sposobni prebrati in razumeti daljša filozofska besedila, članke in govore, primerne za njihovo razvojno stopnjo. Sposobni so uskladiti na novo pridobljeno znanje s tem, kar so predelali v teku dotedanjega šolanja; poskusijo najti povezave med aktualnostjo, lastno izkušnjo in različnimi filozofskimi pogledi na svet.
Minimalni standardi: Dijaki so usvojili potrebno besedišče, predelali vsebino in usvojili osnovne pojme; vpeljali so raznolike učne prakse, ki pripomorejo k učinkoviti porabi časa, zmanjšanju frustracije in trajnejšemu pomnjenju ter ustvarili medpredmetne povezave.

Dokazi o doseženem znanju: Dokaz o doseženem znanju, spretnostih in kompetencah lahko nudijo spraševanja, pisna preverjanja, predstavitve, delo po skupinah, laboratorijsko delo ali ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.

Učna enota: Filozofija v času po drugi svetovni vojni
Vsebine: Gadamer in hermenevtika. Deleuze, Foucault, Lévinas, pojem obličja in etika odgovornosti v odnosu z drugim.. Personalizem, E.Mounier, J.Maritain. Vattimo. Etika, človek in žival: Jacques Derrida, Peter Singer. Nove struje filozofije in etike ob prehodu na 21. stoletje: bioetika, transhumanizem, umetna inteligenca, filozofski pogledi na politična vprašanja.
Časovna razporeditev: april - maj
Pričakovani učni rezultati: Dijaki so sposobni prebrati in razumeti daljša filozofska besedila, članke in govore, primerne za njihovo razvojno stopnjo. Sposobni so uskladiti na novo pridobljeno znanje s tem, kar so predelali v teku dotedanjega šolanja; poskusijo najti povezave med aktualnostjo, lastno izkušnjo in različnimi filozofskimi pogledi na svet.
Minimalni standardi: Dijaki so usvojili potrebno besedišče, predelali vsebino in usvojili osnovne pojme; vpeljali so raznolike učne prakse, ki pripomorejo k učinkoviti porabi časa, zmanjšanju frustracije in trajnejšemu pomnjenju ter ustvarili medpredmetne povezave.
Dokazi o doseženem znanju: Dokaz o doseženem znanju, spretnostih in kompetencah lahko nudijo spraševanja, pisna preverjanja, predstavitve, delo po skupinah, laboratorijsko delo ali ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.

Spremljanje napredka in formativno preverjanje:
Spodbujanje sodelovanja pri pouku, sprotno preverjanje besedišča, osnovnih pojmov, medpredmetnih povezav; skupno ponavljanje pred preverjanji za povratne informacije o stopnji dojemanja predelane snovi.

Povratna informacija in možnosti za izboljšanje:
Formativni pristop pri pripravi na preverjanje in po zaključenem preverjanju. Po potrebi individualni pogovori in dogovorjeno načrtovanje učnega procesa.

Načini ocenjevanja in dokazi o doseženih rezultatih:
Spraševanja (besedišče, sposobnost sintetičnega podajanja usvojenih informacij, medpredmetne povezave), pisna preverjanja, predstavitve (nastop pred razredom, priprava na daljši govorni nastop, premagovanje treme, izpostavljanje zahtevnejše snovi na razumljiv način), delo po skupinah (Komunikacijske spretnosti, medosebne spretnosti in sodelovanje, reševanje konfliktov, kritično mišljenje, upravljanje s časom, delegiranje nalog, osebna in skupna odgovornost), laboratorijsko delo ali ustvarjanje in skupno koriščenje učnega gradiva.

Kriteriji ocenjevanja (splošni za predmet):
Ocenjevanje pri predmetu filozofija temelji na presoji kakovosti dijakovega razumevanja, logične doslednosti argumentacije in sposobnosti samostojnega kritičnega mišljenja, ne le na pomnjenju podatkov. Končna raven znanja se določa celostno na podlagi globine in kompleksnosti dijakovih miselnih procesov ter samostojnosti pri delu, pri čemer višje ocene zahtevajo prehod od zgolj reprodukcije k analizi in vrednotenju.

Pravilnost in natančnost. Presoja se ustrezna uporaba temeljne filozofske terminologije, poznavanje ključnih avtorjev, smeri in zgodovinskega konteksta.
Razumevanje in interpretacija. Ocenjuje se sposobnost razlage filozofskih pojmov z lastnimi besedami ter razumevanje osrednjih tez v izvirnih filozofskih besedilih.
Argumentiranje in logična doslednost. Preverja se sposobnost oblikovanja jasne teze, podpiranja stališč z veljavnimi argumenti, prepoznavanja predpostavk in izogibanja logičnim zmotam.
Uporaba znanja in prenos v nove situacije. Presoja se zmožnost povezovanja različnih filozofskih konceptov in njihova uporaba pri analizi sodobnih etičnih, družbenih ali spoznavnih dilem.
Kakovost izvedbe. Pri pisnih in ustnih izdelkih se upošteva jasnost izražanja in koherentnost besedila ali nastopa.
Samostojnost in kritično vrednotenje. Ocenjuje se sposobnost kritičnega soočenja različnih filozofskih stališč, upoštevanja protiargumentov in oblikovanja lastne, utemeljene presoje.

Pogoji za pozitivno zaključno oceno:
Ocena upošteva poznavanje predelane snovi, sposobnost kontekstualizacije, spretnost utemeljevanja tez, sposobnost interpretacije podatkov, usvajanje primerne terminologije, sposobnost samostojnega podajanja predelane snovi, sposobnost povezovanja tem in pojmov, kritično-dialektični odnos do snovi, sposobnost analize filozofskega besedila. Pri končnem sumativnem ocenjevanju se upošteva še sodelovanje pri učnem procesu, urejenost in doslednost pri delovnih navadah in spoštovanje rokov pri oddajanju nalog. Predlagal bom pozitivno zaključno oceno, če bo srednja ocena vseh preverjanj iz obeh štirimesečij enaka ali višja od 6.0 in bo dijak osvojil vsaj tričetrt učnih enot; dijak je v teku leta tudi dokazal, da je sposoben samostojno predelati, razumeti in analizirati besedila, primerna za njegovo starostno skupino.

Uvedeni učbeniki, delovni zvezki, berila, knjige in drugo učno gradivo, ki dijaka spremlja na svoji učni poti:
Profesorjevi zapiski, digitalno gradivo, posnetki. Nakup učbenikov je fakultativen. Vsak dijak v teku šolskega leta prebere dve zgodovinski ali filozofski deli.